

Ligipääsetavus Eesti Meremuuseumis

Mihkel Karu

Näituste ja rahvusvaheliste koostööprojektide peakuraator

Kristel Bultot

Haridusprogrammide kuraator

MEIE TEGEVUS

Koguda, säilitada, uurida ja tutvustada Eesti merekultuuri ja -asjanduse ajalugu

MEIE MISSIOON

Edendada inimeste teadmisi merest ning suurendada austust ja armastust mere vastu

MEIE VÄÄRTUSED

Vastutustunne, mõttejulgus, koostöö ja avatus

MEIE NÄITUSEPINNAD

KAKS PÜSIEKSPOSITSIONI

- Vesilennukite angaar (2012/2024)
- Paks Margareeta (2019)

KOLM AJUTISTE NÄITUSTE PINDA

- Vesilennukite angaari näitusepind, 750-900 m²
- Vesilennukite angaari black box, 75 m²
- Paksu Margareeta galerii, 65 m²

VESILENNUKITE ANGAAR

- 1916-1917, Christiani & Nielsen
- ~ 7000 m²
- Suur avatud ruum
- Keeruline akustika (kaja, mürasaaste)
- Hämar ruum vs tugev nö. *spot*-valgus
- Pikad vahemaad näitusealade ja tarbetaristu vahel
- Rohkelt liikumisruumi, paindlik ruum
- Suured rahvahulgad, palju sagimist, sensoorse ülekoormuse oht

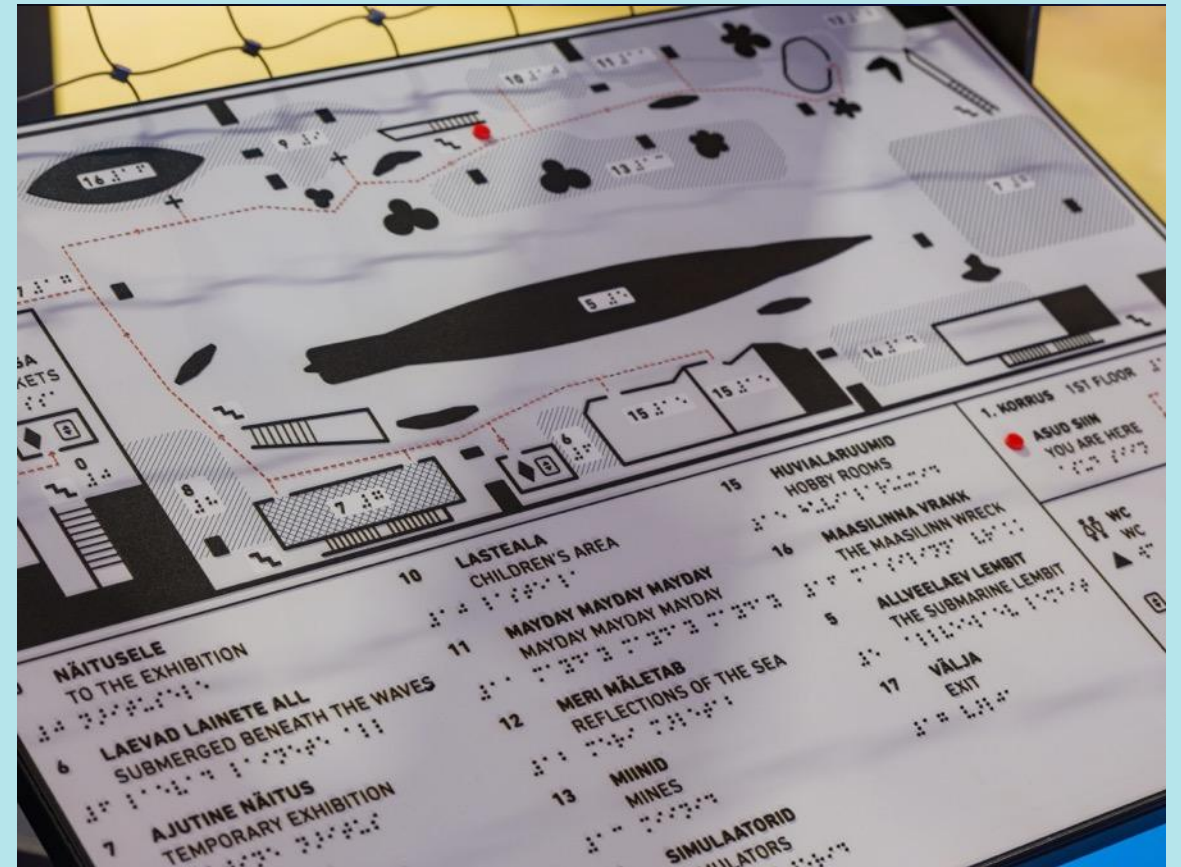
PAKS MARGAREETA

- 1500. aastad
- ~ 1000 m²
- Palju muinsuskaitselisi piiranguid
- Pikad vahemaad ekspositsiooni osade ja tarbetaristu vahel
- Kitsad ruumid, mis ei ole sobilikud suurtele rahvahulkadele
- Keeruline labürindilik keskkond ja ruumiloogika, ringikujulised ruumid
- Head akustilised tingimused
- Hea valgustus, samas kohati visuaalselt “kärarikas”

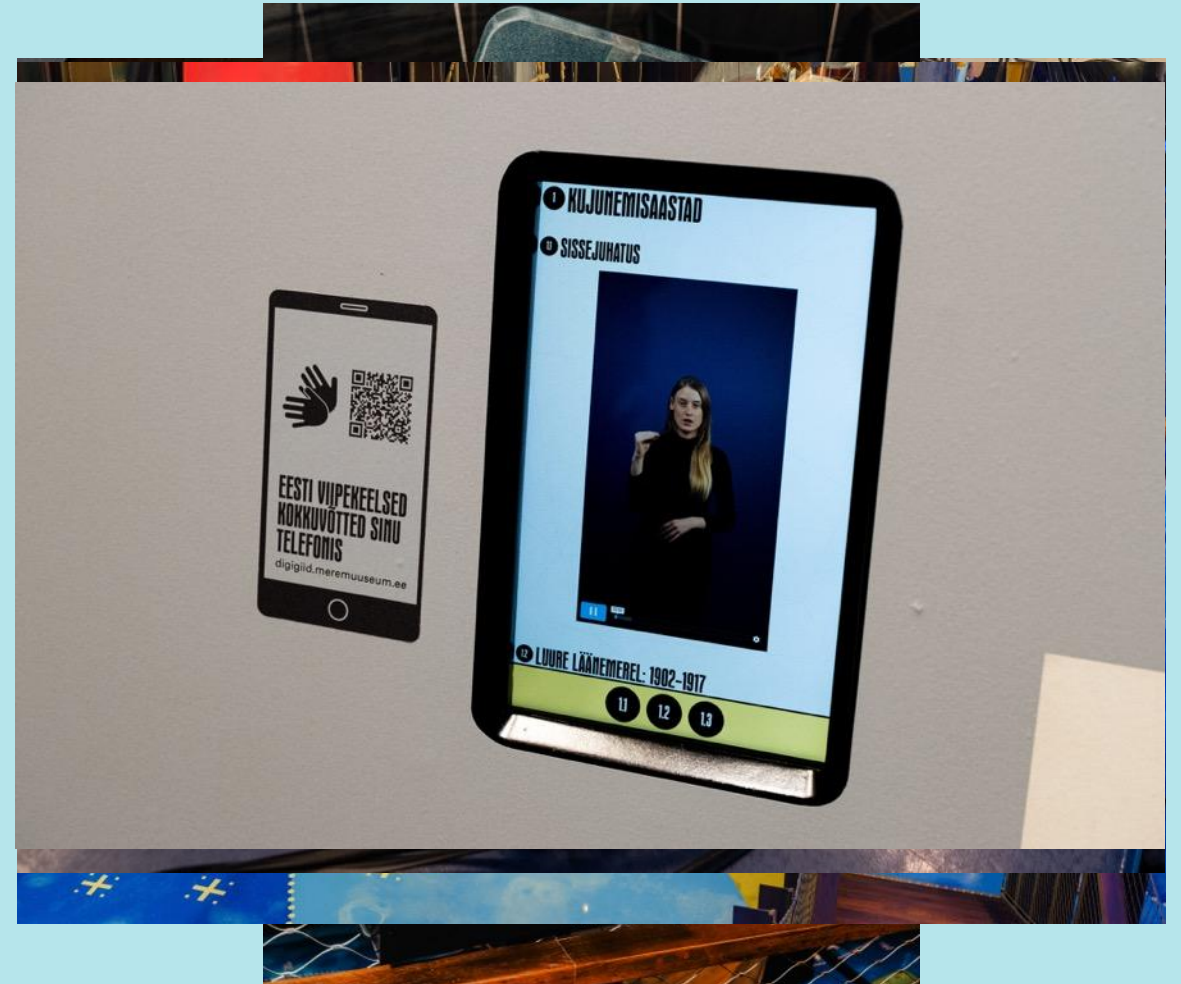
MEIE MÕTTEVIIS

- Igal külastajagrupil on oma spetsiifilised soovid ja vajadused
- Universaalne disain võimaldab lahendada erinevate gruppide vajadusi
- Ekspertide kaasamine projekti algusest alates
- Lahenduste loomine läbi prototüüpimise ja katsetamise
- Ligipääsetavus on mingi piirini paindlik ja seda ei saa planeerida Exceli tabeli abil
- Normaalsus, mitte erilisus (Normality not speciality)

PEAMISED LAHENDUSED

- Piisav liikumisruum ratastoolidele ja lapsevankritele
- Tekstide ja graafika loetavus – font, suurus, värv ja kontrast
- Silmusvõimendus
- Viipekeele tõlked mitte ainult videotele, vaid ka tekstilisele sisule
- Lihtne keel seinateksti või eraldi trükisena
- Ligipääsetavuse suurendamine kõigis organisatsiooni tegevustes
- Universaalse disaini edendamine programmides

HARIDUSTÖÖ

Teemad:

meri, ajalugu, tehnoloogia ja nende alateemad (näiteks keskkond, allveearheoloogia, mereajalugu)

Programmitüübid:

muuseumitundidest ja huviklubist kuni sünnipäevapidude ja meisterdamist täis perepühapäevadeni - kõik seotud mereteemadega.

Eesmärk:

- toetada lugupidamist mere ja selle keskkonna vastu,
- arendada kriitilist mõtlemist, koostööd ja kodanikuaktiivsust.

Lähenemisviis:

- allikakriitilisus ja ajalooline empaatia,
- käed-külge tegevused ja mängulisus, teooria koos praktikaga.

Aktuaalne teema: Heaolu - *Well-being*. Kellele ja kuidas?

Formaalharidust toetavad muuseumitunnid:

- Seos riikliku õppekavaga.
- Laiale sihtrühmale: lasteaialastest kuni gümnaasiumiõpilasteni.
- Hariduslike erivajadustega (HEV) õpilaste kaasamine - autism, ATH, eri puuded, aga ka eesti keele õppijad.

Pidevad sise- ja väliskoolitused külastusjuhtidele (kes töötavad meie külastajatega ja moodustavad teenindusosakonna):

- Autism ja ATH
- Töö pimedate ja nägemispuudega inimestega
- Töö vaimupuudega inimestega
- LAK-õpe - lõimitud aine- ja keeleõpe

Eesti õppekeelele üleminek siiani venekeelsetes koolides.

Probleem 2022.a.: venekeelsed klassid soovivad muuseumitunde eesti keeles, aga õpilaste keeletase on väga madal.

LAK-õpe - lõimitud aine- ja keeleõpe:

- sise ja väliskoolitused külastusjuhtidele,
 - uute LAK-õppe meetodil muuseumitundide loomine,
 - töötoad ja aruteluringid keeleõpetajate ja muuseumiõpetajate suvekoolides.
 - 2025. a alanud projekt, arenguprogramm “Avatud õpiruum” - üle-eestiline, 3 aastat. Kooli- ja muuseumiõpetajate kestev koostöine võrgustik, keeleõppe teooria ja praktika, uued keeleõppijale sobivad muuseumitunnid, juhendmaterjali koostamine.
- 10 HTM finantseering.

Programm vaimupuudega lastele

Probleemid ja küsimused 2023. aastal:

Meil ei ole spetsiaalset programmikava vaimupuudega lastele

- Kas seda on üldse vaja, kui sellised grupid külastavad meid harva?
- Mida peaks programm sisaldama?
- Kas minul või tiimikaastlastel on korralikud erialased teadmised?
- Kust sellised inimesed leiame?

Lihtsaim lahendus: kontakteeruda otse kooliga, kes tegeleb vaimupuudega laste õpetamisega.

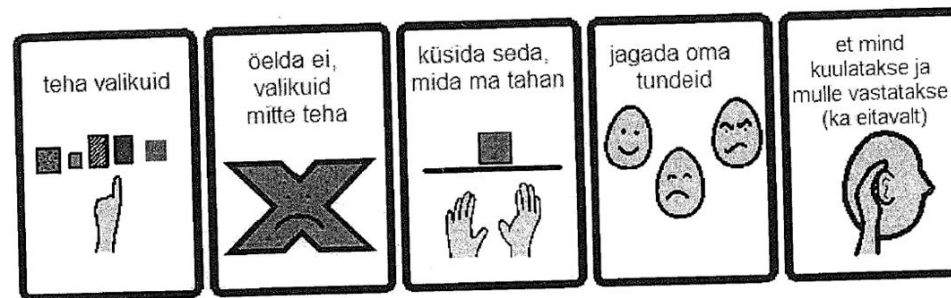
Koostöö: Käo Põhikool Tallinnas

1. Külaskäik kooli, tutvumine kooli miljöoga, sealsete töötajatega, õppetöös kasutatavate meetodite, praktikate ja tarvikutega. Õppetöö vaatlemine.

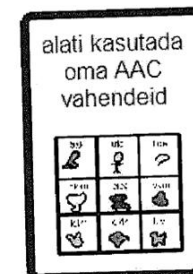
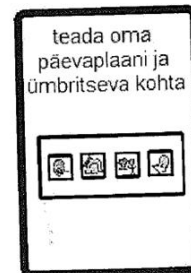

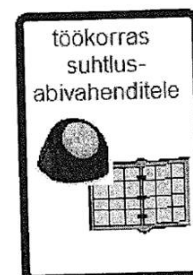
Suhtlemise põhiõigused

Suhtlemise põhiõigused

mul on õigus...

2. Käo Põhikooli õpetajate külaskäik muuseumisse ja kohtumine külustusjuhtidega

Kogemuste ja nõuannete jagamine muuseumitöötajatele.

Sensoorne lugu

Lühike ja konkreetne lugu: 10-15 lauset, iga lause järel sensoorne kogemus:

- esemete puudutamine,
- lõhna nuusutamine,
- helide kuulamine ja keha liigutamine,
- maitsmine.

Eesmärk: elavdada jutustuse sisu piiratud suhtluspädevustega inimeste jaoks nagu näiteks õpiraskustega õpilased, vaimse puudega inimesed jne.

3. Vaimupuudega laste programm on valmis

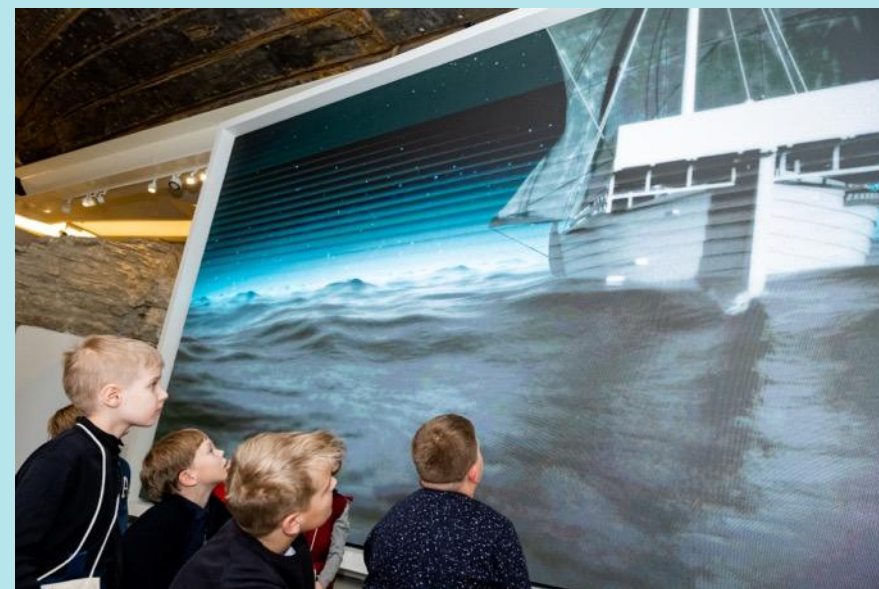
Koht: Paks Margareeta

Kestvus: u 30 min

1. Sensoorne lugu keskaegsest kaupmehest, kes sõidab üle mere Tallinnasse oma kaupa müüma.

2. Keskaegsete esemete (vitriinis) vaatlemine ja võrdlemine tänapäevastega.

3. Eksponaatide, mis kajastavad põhjuse ja tagajärje suhet, kasutamine. Suur kaal, ekraanid jm.

4. Kohtumine Käo Põhikooli lastega programmis:

Külastaja heaolu Lennusadamas:
(Teoksil programmi ettevalmistamine
vaimupuudega lastele)

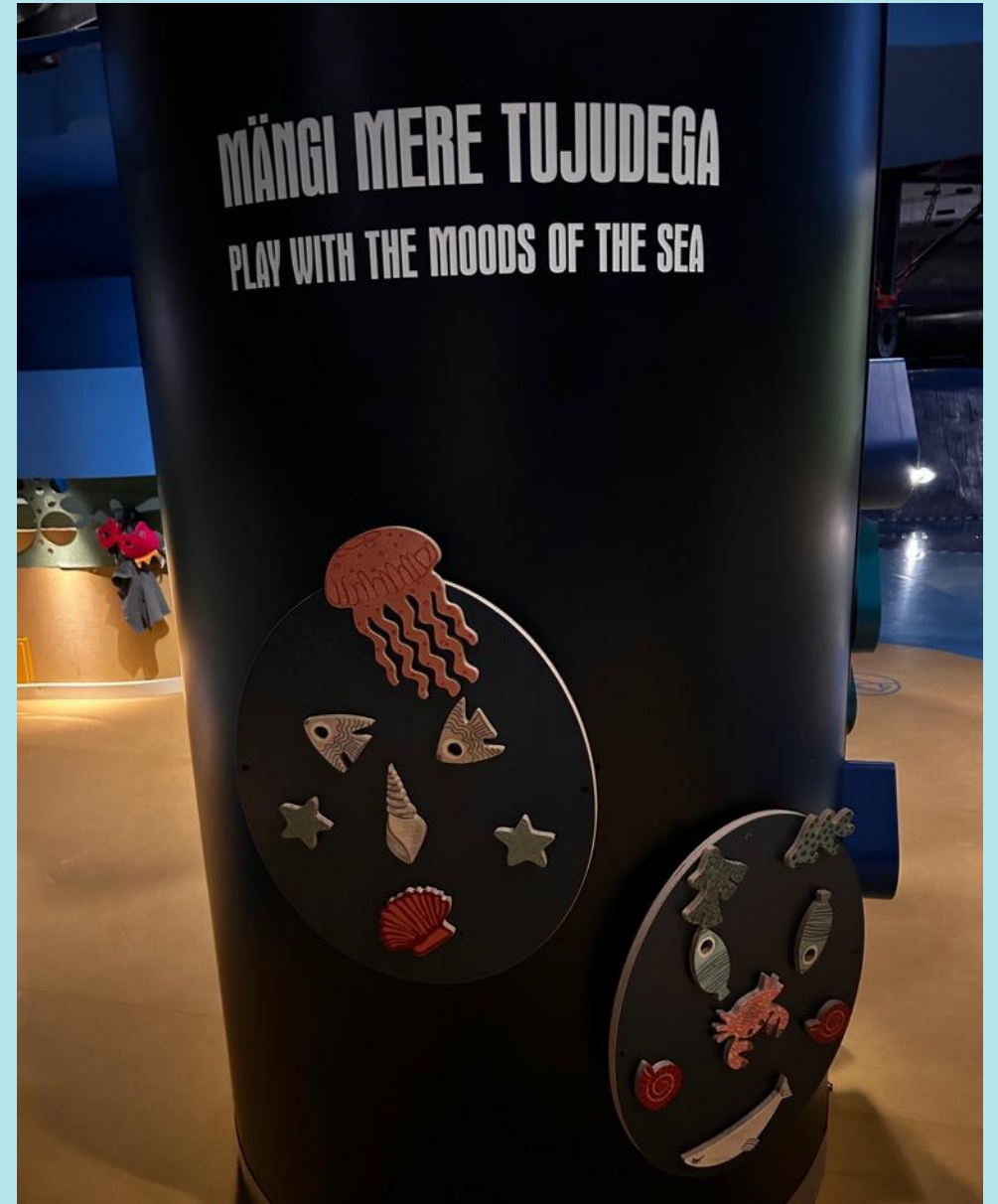
Väikestele külalistele:

2024.a. mais avatud mänguala **Mängumeri**,
vanusele 0-6.

Eri tegevusalad:

- „beebibassein“ klotsidega, magnetseinaga kus on tegelaskujud, kujunditele pesa leidmine jm.
- „vetikamets“;
- meretegelaste kostüümid;
- koostöömängud,
- lugemisnurk eri keeltes mereteemaliste raamatutega,
- pöördtoolid lapsevanematele, sobilikud ka imetavatele emadele.

Mida hindab väikelapsega külastaja ja kuidas tunnetab heaolu?

Mänguala:

kogu atmosfäär,
lastel on mõnus ja lõbus,,
raamatud,
küllaldaselt tegevusi,
ligipääsetav,
kostüümid,
„beebibassein“,
värvid,
imetamist võimaldavad pöördtoolid,
võiks olla ka joonistamisnurgake.

Terve muuseum:

kõrged laed - on tunne, et on hingamisruumi; puhkamiseks istmed ja pingid, kohvik, muuseumipood jne.

Aitäh!

Kristel Bultot

Haridusprogrammide kuraator
SA Eesti Meremuuseum

kristel.bultot@meremuuseum.ee / + 372 56228648

Mihkel Karu

Näituste ja rahvusvaheliste koostööprojektide
peakuraator
SA Eesti Meremuuseum

mihkel.karu@meremuuseum.ee / + 372 53407718